

CHAPTER TWO

THE TEXT

2.1 TRANSCRIPTION AND TEXTUAL VARIANTS

Frgs 1-2 on Nah 1:3b-1:6

.....בסופה ובשערה דרכו וְעָנָן אֲבָק רָגְלָיו.....פֶּשֶׁר:	1
.....]°[.....]ת ר' [.....]עי שמיז וארצו אשר כ'°[.....]	2
.....גוער]ר [נים וי'ב]שהו' vac פ]שרו הים כל ה'°[.....]	3
.....לעש]ת [בדם משפט ולכלותם מעל פני [הארמח.....]	4
.....5a עם [.....]מון]שליהם אשר החם ממשלתם [5a
.....5 אמלל בשן] [לכרמל ופרח לבנן]² אמלל vac פשרו.....]	5
.....6 [.....]הו' כו רבים הים רשעה כי ה'°[.....]	6
.....7 [.....]מל ולמושלו לבנון ופרח לבנון היא[.....]	7
.....8 [.....]הם ואבדו מלפני[.....] בחרו[.....]	8
.....9 כ[°ל יושבי תבל vac הר]ים רעשו ממנו והגבעות התמוגגו	9
.....10 ותשא [הארץ ממנו]³ ומלפניו תבל וכו' ל [יושבי בה לפני ועמו מי יעמוד ומי	10
.....11 יקום] בחרון אפו °[.....]	11

¹ MT, MurXII: וי'בשהו, with a single *yod* serving both as a root letter and as a marker for the *pi'el* imperfect. Our reading of וי'בשהו employs standard orthography for the *pi'el* form. An alternate reading of *hiphil* וי'בשהו is also possible.

² MT: לבנון. Note that the defective orthography of לבנן appears only in the lemma, whereas the peshar interpretation in line 7 features the plene לבנון, as in MT. The defective form is unusual for 4QpNah and is likely to be a scribal error.

³ MT: מפניו ותבל. Dupont-Sommer was the first to reconstruct lines 9-11 as a lemma, with variants from MT. Strugnell noted that the plus of ממנו may be a doublet from the previous hemistiche מני רעשי ממני.

Frgs 3-4 I on Nah 2:12-14

- 1[מדרד לרשעי נויס vac אשר הלך ארי' לכיא שם גור ארי'
2 ואין מחריד פשרו.....דמי]טריס מלך יון אשר בקש לבוא
יְדוּשְׁלַיִם בַּעֲצַת דּוֹרְשֵׁי הַחֲלָקוֹת
3[ביד מלבי יון מאנתיכוס עד עמוד מושלי כתיים ואהר הרמס
4 vac]ארי' טורף² בדי גוריו¹ [ן]מחנק ללבויתיו³ טרף⁴
5[על כפיר ההרון אשר יכה בנדוליו ואנשי עצתו
6 וימלא טרף] חיר' ומענתו⁵ טרפה vac פשרו על כפיר ההרון
7[מות בדרשי החלקית אשר יתלה אנשים היים
8]בישראל מלפנים כי לתלוי הי על⁶ [יק]רא הננו אלי⁷כה
9 נא]ם יהוה צבאות והבערתי בעשן רובכנה וכפיריכה⁸ תאכל חרב
והכרתי מארץ ט⁹רפה vac
10 ולא י¹⁰שמע עוד קול מלאכיכה vac פשרו רובכנה הם נדודי הילי
°[.....]° וכפיריו הם
11 נדוליו [.....]טרפו הוא זהון אשר ק¹¹[.....]° ידושלים אשר
12]הגורו ע[.....]א]פרים יתן ישראל [ac.....]ע

¹ MT: אריה in both occurrences in line 1 (so too, MurXII), and in line 4. The forms differ in both pronunciation and orthography. Both forms are common throughout MT.

² MT: ברהף. The pesher's plene orthographic variant is in accord with other *qal* participles in 4QpNah.

³ MT: נדודיו (MurXII). The form in the pesher accommodates standard vocalization and a plene spelling of נד, as well as normal masc. plural formation. Horgan describes the less typical form in MT as a fem. pl., but it is more likely an alternate masc. form, like בדתת הדנית עדינה.

⁴ MT: ללבאתיו (MurXII). The fem. pl. of לביא is not otherwise attested in BH. Brooke proposed a deliberate variant, describing MT ללבאתיו as a pl. of the distinctly feminine *lb'h*, and 4QpNah ללביתיו as a pl. of *lby'* which is of indeterminate gender. However, either spelling could reflect the plural of either singular word.

⁵ MT, MurXII lack טרפה. See section 2.2, below.

⁶ MT: הדיו. See section 2.2, below, on the reading of this word in 4QpNah.

⁷ MT: (ממענתו) MurXII. The form in the pesher most likely reflects a fem. sing. noun, in contrast to the plural of MT, and in agreement with the probable singular of חיר'. Brooke's argument in favor of a deliberate exegetical variant is not persuasive.

⁸ MT: כפיריך. The clearly masc. form in the pesher diverges from the vocalization of MT, which indicates a fem. 2nd person possessive suffix in this word and throughout the verse. See below, on the restorations of איליכה, רובכנה, and מלאכיכה.

⁹ MT: טרפה (MurXII). The form in the pesher is best taken as a free-standing feminine abstract noun, "predation," like טרפה in Nah 2:13b, cited in line 6 in the pesher. See section 2.2.

NOTE: The following variants from MT are restored with a high degree of certainty, as discussed in section 2.2: line 8, איליכה; line 9, רובכנה; and line 10, [מלאכיכה].

Frgs 3-4 II on Nah 3:1-5

- 1 ומלאכיו הם צידו אשר לא ישמע קולם עוד בנייis vac הוי עיר הדמים¹
כולה² [כחש פר]ק ט[ן]אה
2 פשרו היא עיר אפרים דורשי החלקות לאהרית הימים אשר בכחש ושקר³[.....]תחלכו
3 לא ימוש⁴ טרף וקול שוט וקול רעש אופן וסוס דהר ומרכבה
מרקדה פרש מעלה להוב⁵
4 וברק חנית ורוב⁶ חלל וכבוד⁷ פגר ואין קץ⁸ לגויה וכשלו⁹ וגויתם¹⁰
vac פשרו על ממשלת דורשי החלקות
5 אשר לא ימוש מקרב עדתם הרב נייס שבי ובו וזרחור כינתם ונלוח
מפחד אויב ורוב
6 פגרי אשמה יפולו בימיהם ואין קץ לכלל הלליהם ואף בנויה בשרם יכשולו
בעצת אשמתם

¹ MT: הדמים. Weiss notes the possible influence of Ezck 22:2; 24:6,9.

² MT: כלה. The plene orthography is typical of 4QpNah.

³ MT: מיש. This "hollow" root appears as מוש in 4QpNah (both in the lemma and in the interpretation in line 5), and as מיש in MT. Note the visual similarity between ' and 'י, and the semantic interchangeability of the forms of the root. Cf. HALOT s.v. מוש: Prov 17:13 *ketib* הביש, *qeri* המוש.

⁴ MT: קול. Although the absence or presence of a conjunction is generally insignificant, in this instance the added *vac* probably reflects a deliberate exegetical variant. See ch. 7.

⁵ For 4QpNah להוב, MT has להב. The *qtol* form is typical of Qumran morphology, though להב, להוב, and להב are all attested elsewhere in Qumran literature (see occurrences listed by Maier). See Qimron's discussion of the *qul*, *qtol*, and *qotol* forms as variations on the *qul* pattern at Qumran (*The Hebrew of the Dead Sea Scrolls* [Atlanta, Ga.: Scholars Press, 1986] 200.24 and the chart at 200.241). The omission of the word להב, and perhaps that of the conjunctive ו, may be attributed to scribal error. Note that להב does appear in the pesher interpretation in line 5.

⁶ MT, MurXII: רוב. The plene orthography is typical of 4QpNah. Cf. מרהב, in line 7.

⁷ MT: וכבד. The pesher's *qtol* form is typical of Qumran Hebrew. Cf. 1.4 להוב above.

⁸ MT: קצה (MurXII ק[צ]ה). The morphological variation may have semantic underpinnings, as קצה in BH generally refers to spatial limits, or "edges," whereas קץ is more commonly used to indicate numeric or temporal finitude, which is the required meaning here.

⁹ יכשלו = MT *qere*; MT *ketib*: יכשלו. The converted perfect is synonymous with the graphically similar imperfect.

¹⁰ MT: בנייהם. The conjunction in 4QpNah produces an illogical variant homophone of MT, and is most probably a scribal error. Cp. בנייה in the pesher interpretation in line 6. Allegro observes that 4QpPs^a (171) 3-10 iv 7 features a similar error, along with a correction, [ו]כהשפנו. Fitzmyer seems to view the "consonantal shift" between כ and נ as a normal phenomenon rather than an error. See his note on אהייה, which he understands as אהייה, in 4Q196 frag. 2 line 1 (DJD XIX, 10).

7 מרוב¹¹ זנוני זונה טובת חן ובעלת¹² כשפים הממכרת¹³ גוים בזנותה¹⁴
 ומשפחות ב[כ]שפיה
 8 פשר[ן] ע[ל] מתעני אפרים vac אשר בתלמוד שקדם ולשון כובידם ושפת
 מרמה יתעו רבים
 9 מלכים שרים כוהנים ועם עם נר גללה ערים ומשפחות יסדרו בעצתם
 :[כ]גרים ומיש[ל]ים
 10 יפולו [...] עם לשונם vac הנני אליך נאם יהוה צ[ב]און[ה] וגלית¹⁵
 11 שול[ך] על פניך והרא[י]ת[ך] ג[ו]ים מער[ך] וממלכות /// קלונך
 פשרי °[.....]°
 12 [...] ערי המורה כי השול[ך]ם [.....]

Frgs 3-4 III on Nah 3:6-9

1 הגוים בניהם [ובש] קוצי העובותיהם והשלכתי עליך שקוצים [ונ]בלתיך
 ושמתך
 2 כאורה? והיה כול רואיך³ ידודי⁴ ממך vac
 3 פשרו על דורשי החלקת אשר באהרית הקץ יגלו מעשיהם הרעים לכול ישראל
 4 ורבים יבינו בעונם ושנאום וכארום על זדין אשמתם ובה[.] לולת כבוד יהודה
 5 ידודו פהאי אפרים מתוך קהלם ועוברו את מתעיהם ונלוו על °[.] ישראל ואמרו⁵
 6 שודדה? ניונה מי יגוד לה מאין אבקשה? מנחמים לך vac פשרו[.] דורשי
 7 החלקת אשר תוכד עצתם ונפרדה כנסתם ולא יוסיפו עוד לתעות [.] קהל
 ופה[אי]ם
 8 לא יחזקו עוד את עצתם vac הח[טי]בי⁶ מני⁹ אמ[ן]ן היושבה ב[י]ארים
 9 פשרו אמון הם מנשה והיארים הם נד[ן] לי מנשה נכבדי ה[.] אים את מ[.]
 10 מים סביב לה אשר חילה¹⁰ ים ומים¹¹ חומותיה¹² vac
 11 פ[ש]רו הם אנשי [ה]ילה נכוד[י] מ[ל]דמתה // ע // כ[ו]ש עוצמה¹³ ומצרים
 ואין קצה...
 12 [...]°°°[.....]°°° ה[מ]י[ם]°°°[.....]מ[.]°°°[.....]פ[ו]ט וה[ל]ובים היו בעזרתך

¹¹ MT: מרב (MurXII מרב). Cf. the plene orthography for ריב in line 4.
¹² MT: בעלה. See section 2.2, for our reading of the conjunction in 4QpNah.
¹³ MT: המכרת. The form in the pesher is best viewed as a *pi'el* variant for the MT *qal*. See further, below.
¹⁴ MT: בזניה. The word is not very legible in 4QpNah, but definitely differs from MT. See further, below.
¹⁵ MT, MurXII וגלית. See section 2.2 below on the pesher's use of the second person suffix in this word and in our restoration of והרא[י]ת[ך] in the continuation of the lemma.

¹ MT: שקוצים. The plene orthography is typical of 4QpNah (cf. MurXII שקוצים).
² MT: כראי. See section 2.2 for our discussion of the odd form in MT and the pesher variant.
³ MT: כל ראי. The plene orthography of both words in 4QpNah is as expected. The plene כול appears in the pesher interpretation as well, in III,3. Note the plene orthography of ביל in the lemma at the end of IV,2 [ה]ן [ה]ן [ה]ן, but the defective כל in the earlier הוציח כל in that line (Weiss).
⁴ MT: ידוד. The use of the plural in both the lemma and the identification in line 5, is probably a harmonizing emendation, towards agreement with the plural subject כול הארץ LXX (ὁ ὄπῶν); and the Peshitta correct in the opposite direction, with a sing. subject (Cf. Strugnell). Brooke (89) views the harmonization as an accommodation of the pesher interpretation rather than the biblical text itself.
⁵ MT: ואמר. See above, ידודי.
⁶ MT, MurXII: שדדה. The form in the pesher is best viewed as a plene orthographic variant of MT.
⁷ MT: אבקט. The addition of a lengthening suffix is one of the Qumran scribal characteristics catalogued by Tov, "Orthography," 31-57. Cf. Qimron, *Hebrew*, 44.
⁸ MT: ההרשב (MurXII ההרשב). See section 2.2.
⁹ MT: מא (MurXII מא). In MT, "No" is part of the place name "No-Amon." As noted by Allegro, 4QpNah seems to take מ[ן] as a preposition, a lengthened poetic form of מן: "than Am[on]." Cf. Peshitta and LXX.
¹⁰ MT, MurXII: חיל. The fem. possessive suffix of 4QpNah is absent in MT. Strugnell views the possessive pronouns in LXX and Peshitta as attesting to this variant, but the pronouns could reflect exegetical or practical translation choices rather than an alternative text. Thus, *AJPS* renders MT, "Its rampart a river."
¹¹ MT: מים. See section 2.2.
¹² MT, MurXII: חומותיה. Our reading follows Strugnell, with an apparent pl. possessive suffix rather than the sing. possessive of MT. Cp. Allegro's מוריה ה[.]
¹³ MT: עוצמה. Perhaps an orthographic variant, if vocalized as a *pu'al* verb, meaning, "she was mighty." Alternatively, עוצמה may be a *qull* noun with a fem. possessive suffix, "her might," like the Peshitta and LXX (ἰσχυρὸς αὐτῆς). (Thus, Allegro). In fact, even without a *mappiq* in the *heh*, the MT form itself might be taken as a noun with a feminine suffix. (Cf. Spronk, 130).

Frag 3-4 IV on Nah 3:10-12

1 פשרו הם רשעני [...] ה בית פלג הנלוים על מנשה גם היא בנולה
 ה[לכה כשבי גם
 2 ע'לוליה² ירוטשו³ בראש כל חוצות ועל נכבריה יורו גורל וכול
 ג[דרו] ליה רותקו⁴
 3 בזקים פשר' על מנשה לקץ האחרון אשר תשפל מלכותו ביה...
 4 נשו ע'לוליו וטפו ידכו בשבי נבורין ונכבריו בחרם[...]. גם את תשכרי
 5 ותהי⁵ נעלמה vac פשרו על רשעי א[פרים]...
 6 אשר הבוא כוסם אהד מנשה [...] ל[...]. גם את תבקשי
 7 מעוז בעיר⁷ מאויב פשרו[ע] ל[...].
 8 אויביהם בעיר[...]. כול מבצריך
 9 תאנים עמן בכורים[...].
]° 10
 [11]
 [12]

Frag 5 on Nah 3:13-14

1]° [...] ים
 2 [...] וול נכול ישרא[...]. מי מצור שאבי לך
 3 ...חוקי מבצ' ריך בואי בטי[...].

¹ MT: לנלה (MurXII: [לנל]). Weiss notes that this is the only occurrence in MT of הלך לנלה with *lamed* as the preposition. The variant in 4QpNah employs the more usual preposition *bet*, which also appears in the subsequent phrase, בשבי. (The Peshitta בסיבה probably renders MT בשבי, without any equivalent for לנלה/בנולה.) Strugnell notes the plene orthography in the pesher as well.

² MT: עלליה (4Q385 6 II,8: [עלליה]). See Section 2.2.

³ MT: ירוטשו. The plene orthographic variant is typical of Qumran Hebrew.

⁴ MT: ידו. Both ירה and ירה appear elsewhere with נרל in BH, in the sense of "to cast." For this reason, the ancient translations cannot be used as evidence of either reading. Cf. Weiss for other examples of *dalet/resh* interchanges in the Bible, and for references to the phenomenon in rabbinic literature. Note also that the imperfect form in the pesher, in contrast to the perfect in MT, is in agreement with ירוטשו.

⁵ MT: וכל. The plene orthography in the pesher is to be expected, but note, with Weiss, the defective orthography in בל הוציח, a few words earlier in the verse, in accordance with MT.

⁶ MT: וההו. The simplest explanation for the *vav* is that it is an added conjunction, as in LXX and Peshitta. Doudna (223-25), however, explores the possibility that the *vav* held some greater significance, e.g., that it functioned as a conversive-*vav* or that it is a reflector of some more serious lexical variant and/or scribal error.

⁷ בעיר is not in MT or other versions. The plus in 4QpNah is not well-suited to the lemma. (Thus, Carmignac). Brooke (86) suggests that the author of the pesher "anticipated his interpretation and inadvertently slipped an extra word into his text of Nahum." He rejects Allegro's suggestion that the plus reflects a deliberate accommodation of the lemma to suit the pesher interpretation in line 8. He observes that the word is superfluous, since the lemma's מעוז provides a sufficient peg for the pesher interpretation.